

מצוה עג היא שצונו להתודות על העונות והחטאים שחטאנו לפני האל ולאמר אותם עם התשובה. וזהו הודוי וכונתו שיאמר אנא השם חטאתי עויתי ופשעתי ועשיתי כך וכך. ויארץ המאמר ויבקש המחילה בזה הענין לפי צחות לשונו. ודע שאפילו החטאים שחייבין עליהן אלו המינים מהקרבות הנזכרים שאמר שיקריבם ויתכפר לו לא יספיק עם הקרבתם בלתי הודוי. והוא אמרו דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם והתודו את חטאתם אשר עשו. ולשון מכילתא לפי שנאמר והתודה אשר חטא עליה על החטאת כשהיתה קיימת לא אחר שנשחטה אין במשמע שיתודה היחיד אלא בביאת המקדש שזה הכתוב כלומר והתודה אשר חטא עליה אמנם בא בפרשת ויקרא במטמא מקדש וקדשיו, ומה שנזכר עמו ממה שבארנו ונראה שם במכילתא שאנחנו לא נלמוד מן הכתוב אלא חיוב הודוי למטמא מקדש מנין אתה מרבה כל שאר המצות תלמוד לומר דבר אל בני ישראל והתודו, ומנין אף כריתות ומיתות בית דין אמר חטאתם לרבות מצות לא תעשה יעשה לרבות מצות עשה, ושם נאמר מכל חטאת האדם מצות שבינו לבין חבירו על הגנבות ועל הגזלות ועל לשון הרע, למעול מעל לרבות הנשבע לשקר והמקלל, ואשמה לרבות כל חייבי מיתות, יכול אף הנהרגין על פי זוממין לא אמרתי אלא ואשמה הנפש ההיא, רצה לומר שלא יתחייב לו הודוי כשידע שאין לו חטא אבל הועד עליו שקר. הנה נתבאר לך שכל מיני העונות הגדולים והקטנים ואפילו מצות עשה חייבין להתודות עליהן, ובעבור שבא זה הצווי שהוא והתודו עם חיוב הקרבן היה עולה במחשבה שאין הודוי לבדו מצוה בפני עצמו אבל הוא מדברים הנגררים אחר הקרבן, הוצרכו שבארו זה במכילתא בזה הלשון יכול בזמן שהם מביאים הם מתודין ובזמן שאין מביאין אין מתודין, תלמוד לומר דבר אל בני ישראל והתודו, ועדיין אין משמע ודוי אלא בארץ מנין אף בגלות, תלמוד לומר והתודו את עונם ואת עון אבותם, וכן דניאל אמר לך ה' הצדקה וגו'. הנה נתבאר לך מה שזכרנוהו כי הודוי חובה בפני עצמה וחובה לחוטא על כל חטא שחטא בין בארץ בין בחוצה לארץ בין הביא קרבן בין לא הביא קרבן חייב להתודות כמו שאמר והתודו את חטאתם. ולשון ספרי והתודה זה ודוי דברים. וכבר התבאר משפטי מצוה זו במסכת יומא. (נשא, מדע הלכות תשובה פ"א):